

ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з
навчальної роботи

А. М. Бокшан

“ 29 ” *серпня* 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Профмайстерність

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань **02 Культура і мистецтво**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво»

Факультет Образотворчого мистецтва

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з Профмайстерності для студентів за спеціальністю: 023 образотворче м-во, декоративне м-во та реставрація (Ж-І) "27" серпня 2020 року - 12 с.

ОПП «Образотворче мистецтво»

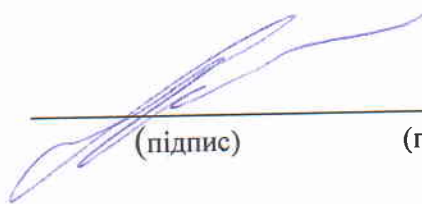
Розробник: **Цап Є. М.**, викладач

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри ОМ.

Протокол від "27" серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри Коприва А.Т.

(підпис)

(Коприва А.Т.)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 4,5	<u>Галузь знань</u> 02 культура і мистецтво (шифр і назва)	Форма навчання: Нормативна (за вибором) Денна
	<u>Спеціальність:</u> 023 образотворче м-во, декоративне м-во, реставрація (шифр і назва)	
Модулів - 1	<u>ОПП</u> «Образотворче мистецтво»	Рік підготовки:
Змістових модулів - 2		1-й
Загальна кількість годин – 135 год.		Семестр: 1-й, 2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год.	<u>Освітній рівень:</u> бакалавр	Лекції
		10 год.
		Практичні
		106 год.
		Самостійна робота
19 год.		
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: Диференційований залік у 1 семестрі; екзаменаційний перегляд у 2 семестрі.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- Вивчення живописних законів засобами кольору.
- Створення зображення натюрмортів різними технічними засобами акварельного живопису.
- Розвиток образотворчого мислення, що необхідно для творчої діяльності у всіх видах образотворчого мистецтва.
- Вивчити різноманітні техніки акварельного живопису та поетапне методичне ведення живопису.
- Вивчення методики ведення дисципліни, готуючись до можливої викладацької роботи.

Завдання:

- Надання учням усвідомлення основних критеріїв для володіння основами живописної грамоти.
- Формування аналітичного підходу для вирішення основних тональних та колористичних задач.
- Поетапне навчання, що передбачає поступове ускладнення практичних завдань та живописних задач для формування грамотного освоєння законів живопису.
- Вивчення теоретичних основ живопису для методичного ведення дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Закони живопису, колориту, тональних співвідношень, та вміти їх застосовувати;
- особливості роботи різними живописними техніками;
- принципи кольорового і тонального сприйняття та відтворення форми;
- поетапність ведення акварельного живопису.

вміти:

- Відтворювати на площині основні тональні та колористичні співвідношення;
- застосовувати кольорові тональні співвідношення та технічні можливості акварелі;
- будувати на площині просторові об'єкти.
- аналізувати пластику форми, пропорції і конструктивні особливості окремих предметів;
- користуватися тональними та колористичними співвідношеннями для пластичної

- ліпки форми предметів;
- бачити форму цілісно в контексті середовища предметів;
- гармонійно поєднувати всі елементи композиції, створивши цілісний композиційний твір.

3. Програма навчальної дисципліни

I семестр.

Змістовний модуль 1. Вивчення різновидів акварельних технік та принципів моделювання об'ємних тіл у середовищі засобами кольору та тону.

Тема 1. Короткочасні етюди натюрморту в техніці лісіровки.

Коротка характеристика постановки: Простий натюрморт з 3-4 х фруктів на тлі однотонної драперії, виконаний в техніці багатошарової лісіровки.

Мета завдання: Вивчення основ техніки лісірування для формування об'єму предметів методом нанесення одного прозорого шару фарби на інший, поступово насичуючи кольором і тоном необхідні ділянки, створюючи багатошаровий живопис з точним опрацюванням деталей предметів.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція натюрморту всіх предметів на площині.
2. Лінійна побудова предметів у співвідношенні один до одного.
3. Заливка основних локальних площин світла-тіні, тепла-холоду.
4. Детальна прописка та формування об'єму предметів методом нанесенням численних шарів фарби один на одній.
5. Узагальненене та цілісне завершення роботи.

Техніка виконання – акварель. Матеріал – олівець, акварельні фарби, пензлі акварельні, папір акварельний. (А3 формат).

Тема 2. Короткочасні етюди натюрморту в техніці суха кисть.

Коротка характеристика постановки: Натюрморт з фруктів та овочів, в середовищі кольорової драперії.

Мета завдання: Вивчення основ техніки акварелі по сухому і створення зображення одним або декількома шарами, що дозволяє зберігати чистоту відтінків та виконувати мазки потрібної форми і тональності, забезпечуючи необхідний контроль над фарбою.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція, та розміщення предметів на площині.
2. Лінійна побудова предметів, та вимірювання їх пропорційних співвідношень один до одного методом порівняння.
3. Заливка основних локальних п'ятен світла-тіні, тепла-холоду.
4. Формування об'єму предметів завдяки одним або декількома шарами по сухому листі.

5. Узагальнене та цілісне завершення роботи .

Техніка виконання – акварель. Матеріал – олівець, акварельні фарби, акварельні пензлі, акварельний папір, формат А3.

Тема 3. (ЕЗ) Натюрморт з побутових предметів та фруктів в техніці аля пріма.

Коротка характеристика постановки: натюрморт з 3-4 побутових предметів на тлі контрастної драперії.

Мета завдання: Вивчення основних принципів живопису акварелі по мокрому та формування об'єму в техніці Ala Prima.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція предметів натюрморту, та розміщення на площині формату.
2. Лінійна побудова предметів, та їх конструктивних особливостей та вимірювання їх пропорцій методом порівняння один до одного.
3. Нанесення основних локальних плям світла-тіні та тепла-холоду одночасно та формуванню природного змішування відтінків і м'якого переходу між ними.
4. узагальнене та цілісне завершення роботи.

Техніка виконання – акварель. Матеріал – олівець, акварельні фарби, акварельні пензлі, акварельний папір. Формат А3.

II семестр.

Змістовний модуль 8. Вивчення технічних акварельних особливостей, формування об'ємних предметів у просторі засобами кольору та тону.

Тема 4. Натюрморт в синій гамі виконаний в техніці лісіровки.

Коротка характеристика постановки: Натюрморт з простих побутових предметів різних за пропорціями, матеріальністю та формою.

Мета завдання: Вивчення та засвоєння техніки лісіровки на основі світло-тіньових співвідношень кольору та тону.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція предметів натюрморту на площині.
2. Лінійна побудова предметів та їх конструктивних особливостей, розміщення предметів на листі, вимірювання пропорційних співвідношень один до одного методом порівняння.
- Розміщення локальних плям світла-тіні, пошук тональних співвідношень між предметами і фоном.
- 4 . Детальна прописка та формування об'єму предметів методом нанесенням численних шарів фарби один на одний.
5. Узагальнене та цілісне завершення роботи.

Техніка виконання – акварель. Матеріал – олівець, акварельні фарби, або гуаш, акварельний папір.

Тема 5. Натюрморт з предметів побуту в техніці суха кисть виконаний в обмеженій кольоровій гаммі. (Сажа, Кость жжона, Марс коричневий).

Коротка характеристика постановки: Тематичний натюрморт різних за формою, конструкцію, матеріальністю предметів побуту.

Мета завдання: Вивчення та засвоєння технічної тональних і колористичних світло-тіньових співвідношень для надання роботі максимальної живописної виразності при мінімальній кількості кольорів.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція предметів натюрморту на площині.
2. Лінійна побудова предметів та їх конструктивних особливостей, пропорційних співвідношень один до одного.
3. Розміщення локальних плям світла-тіні, та пошук виразних живописних співвідношень при обмеженій кольоровій колористиці.
4. Детальна проробка окремих деталей у контексті цільної форми предметів.
5. Узагальнене та цілісне завершення роботи.

Техніка виконання – акварель. Матеріал – олівець, акварельні фарби, акварельний папір. (сажа, кость жжона, марс коричневий).

Тема 6. (ЕЗ) Складний повноколірний натюрморт з предметів побуту виконаний в техніці Аля Пріма.

Коротка характеристика постановки: Складний тематичний натюрморт з предметів побуту різних за матеріальністю конструкцією і кольором на тлі різних по кольору і тону драперій.

Мета завдання: Створення об'ємно-просторової композиції, моделювання форми кольором, тоном, передача тепло-холодних кольорових співвідношень в техніці аля пріма за один сеанс.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція предметів натюрморту на площині.
2. Лінійна побудова предметів та їх конструктивних особливостей.
3. Розміщення локальних плям світла-тіні, і створення цільної композиції.
4. детальна прописка окремих деталей у контексті цільної форми предметів.
5. узагальнене та цілісне завершення роботи.

Техніка виконання – акварель, Матеріал – олівець, акварельні фарби, акварельний папір.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Короточасні етюди натюрморту в техніці лісіровки. Формат А3.	18	2	16	-			-	-	-	-	-	-
Тема2. Короточасні етюди натюрморту в техніці суха кисть. Формат А3.	20	1	19	-			-	-	-	-	-	-
Тема 3. (Е3) Натюрморт з побутових предметів та фруктів в техніці аля пріма. Формат А2.	20	1	19	-			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	58	4	54	-			-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2.												
Тема 4. Натюрморт в синій гамі виконаний в техніці лісіровки.	19	1	18	-			-	-	-	-	-	-

Формат А2.												
Тема 5. Натюрморт з предметів побуту в техніці суха кисть виконаний в обмеженій кольоровій гаммі. (Сажа, Кость жжона, Марс коричневий). Формат А2.	19	1	18	-			-	-	-	-	-	-
Тема 6. Складний повноколірний натюрморт з предметів побуту виконаний в техніці (аля пріма). Формат А2.	20	2	18	-			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	58	4	54	-	-		-	-	-	-	-	-
Усього годин	135	10	116	-	-	19	-	-	-	--	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Короткочасні етюди натюрморту в техніці лісіровки. Формат А3.	18

2	Тема 2. Короткочасні етюди натюрморту в техніці суха кисть. Формат А3.	20
3	Тема 3. (Е3) Натюрморт з побутових предметів та фруктів в техніці аля пріма. Формат А2.	20
4	Тема 4. Натюрморт в синій гамі виконаний в техніці лісіровки. Формат А2.	19
5	Тема 5. Тема 5. Натюрморт з предметів побуту в техніці суха кисть виконаний в обмеженій кольоровій гаммі. (Сажа, Кость жжона, Марс коричневий). Формат А2.	19
	Тема 6. Тема 6. Тема 6. Складний повноколірний натюрморт з предметів побуту виконаний в техніці аля пріма. Формат А2.	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етюди з предметів побуту, (овочі та фрукти). Завдання: Засвоїти основні технічні прийоми акварельного живопису та принципи формування об'єму колористичної ліпки форми. Формат: А3, А2. Матеріал; акварельний папір, акварельні краски, акварельні пензлі.	20
2	Копії натюрмортів з побутових предметів, овочів, фруктів, на тлі драперії. Завдання: Вивчення прийомів передачі об'єму предметів живописними засобами. Формат: А3, А2. Матеріал; акварельний папір, акварельні краски.	20

8. Методи навчання: практична робота, націлена на вивчення основ для вміння формувати об'єм на площині засобами кольору та тону. Основний засіб – робота над постановками, вивчення основних законів побудови і композиції, кольорознавства, які ускладнюються у відповідності до методики навчання живопису.

9. Методи контролю: поточні та підсумкові перегляди та систематичні індивідуальні консультації викладача.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзаменаційний перегляд

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль N 1			Змістовий модуль N 2			
T1	T2	T3	ІНДЗ	Підсумковий контроль		100
15	15	20		20	30	

Підсумковий екзаменаційний перегляд

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумкови й екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			ІНДЗ	30	100
T1	T2		20		
20	30				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою навчального закладу (як приклад)</i>	<i>Традиційна оцінка за національною шкалою (чотирибальна система)</i>	<i>Залік/Екзамен</i>
<i>A</i>	<i>90 - 100</i>	<i>ВІДМІННО</i>	<i>Зараховано</i>
<i>B</i>	<i>82 – 89</i>	<i>ДОБРЕ</i>	
<i>C</i>	<i>74 – 81</i>		
<i>D</i>	<i>64 – 73</i>	<i>ЗАДОВІЛЬНО</i>	
<i>E</i>	<i>60 – 63</i>		
<i>FX</i>	<i>35 – 59</i>	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО</i>	<i>Не зараховано</i>
<i>F</i>	<i>1 - 34</i>		

13. Рекомендована література

1. В. Кандинский “Точка и линия на плоскости”, Азбука, 2015.
2. С. Капланова “От замысла и натуры к законченному произведению”, Изобразительное искусство, 1981.
3. Л. В. Молчанов “Пространство мира и пространство картины”, - Москва: Советский художник, 1983.
4. М. Пастуро “История цвета: синий”, - Москва: Новое литературное обозрение, 2017.
5. “Секреты живописи старых мастеров”, - Москва: Изобразительное искусство, 1989.
6. Н. Н. Волков “Цвет в живописи”, “Искусство”, 1984.
7. И. Иттен “Искусство цвета”, Изд. Дмитрий Аронов, 2015.
8. А. С. Зайцев “Наука о цвете и живопись”, Искусство, 1986.
9. Ж. Агостин “Теория цвета и её применение в искусстве и дизайне”, - Москва: Мир, 1985.
10. Школа изобразительного искусства (в 9 выпусках), - Москва: Издательство Академии художеств, 1962г.
11. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. – К.: Радянська школа, 1981.
12. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. – Київ: Вища школа, 2002.
13. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок. – К.: Техніка, 1997.